

UVODNI DIO

PREDMET ISTRAŽIVANJA

Predmet istraživanja ovog rada je informaciono društvo i savremena ekonomija koja se isključivo zasniva na znanju, na njegovim neopipljivim i opipljivim manifestacijama, koji omogućavaju da se maksimalnu realizaciju društveno-ekonomski potencijal. Danas se profit ne posmatra kao cilj sam po sebi, već kao posljedica ostvarenja svrhe preduzeća, a to je izgradnja sposobnosti dugoročnog stvaranja vrijednosti koja će zadovoljiti sve njegove stejkholdere i osigurati dugoročan uspjeh preduzeća.

U društvu znanja ekonomija proizvodi koristi ekonomskim eksplorisanjem razumijevanja informacija. Kada se, pak, analizira informaciono društvo, suština je u ogromnom značaju koji informacije i informacione tehnologije zauzimaju u proizvodnji, ekonomiji i društvu u cijelini. Za savremenu ekonomiju možemo slobodno reći da je globalna informaciona ekonomija u kojoj produktivnost i konkurentnost jedinica ili privrednih subjekata u najvećoj mjeri zavisi od kapaciteta prikupljanja, obrade, prijenosa i efikasne primjene informacija. Danas je na svim tržištima informacija ponuda veća od tražnje. Informacije postaju sve jeftinije i sve ih je lakše proizvesti, dok kapacitet ljudi da ih apsorbuju ne raste dovoljno brzo i u mjeri koja bi omogućila njihovo optimalno iskorišćavanje.

CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj istraživanja je razumijevanje ekonomike digitalnih dobara i njihovog uticaja na produktivnost, ekonomski rast i konkurentnost od presudnog je značaja poznavanje njihovih jedinstvenih karakteristika zahvaljujući kojima ta dobra danas predstavljaju značajan generator ekonomskog rasta, ali i jedan od osnovnih uzroka nastanka situacija tržišne neefikasnosti, što ukazuje na to da se optimalna proizvodnja tih dobara ne može obezbijediti oslanjanjem na klasičnu tržišnu razmjenu.

Prema doktrinama na kojima se većinom zasniva diskurs moderne ekonomije, najefikasnija distribucija robe i usluga obavlja se kada se nezavisnim snagama tržišta dopusti da određuju cijene i tempo proizvodnje.

Budući da je usled naučno-tehnološkog napretka današnja ekonomija počela da se u najvećoj mjeri zasniva na znanju i njegovim neopipljivim i opipljivim manifestacijama, danas je neophodan takav model preduzeća koji će biti u stanju da uspostavi balans između njegovih tvrdih i mekih faktora i na taj način mu omogući da realizuje svoj maksimalan društveno-ekonomski potencijal.

Polazeći od modela preduzeća zasnovanim na transformacionim mehanizmima i komercijalizaciji znanja, potrebno je na novi način definisati kupce i druge stejkholdere preduzeća, koji u slučaju preduzeća zasnovanih na znanju predstavljaju partnere u stvaranju vrijednosti. Ovakav pristup definisanju odnosa preduzeća s kupcima i drugim stejkholderima različit je od tradicionalnog opisa ovih odnosa, koji je zasnovan na linearnim tokovima uglavnom opipljivih inputa i outputa. Danas tokovi koji doprinose stvaranju vrijednosti teku u svim pravcima i sve više podrazumijevaju tokove neopipljivih resursa.

HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA

- *Stalnim unapređenjem procesa stvaranja vrijednosti preduzeće ostvaruje svoje maksimalne potencijale.*
- *Vrijednost preduzeća i njegove ponude raste s rastom razmjene znanja i učesnika u toj razmeni.*
- *Stvaranje vrijednosti ne dešava se samo u okviru preduzeća već sve više u interakciji s eksternim okruženjem.*

METODE ISTRAŽIVANJA

U procesu istraživanja, prikupljanja podataka, informacija i njihove interpretacije, a u cilju potvrđivanja ili odbacivanja postavljene hipoteze, koristiće se sljedeći naučni metodi:

- Metod teorijske analize;
- Metod deduktivnog logičkog zaključivanja;
- Elektronske interaktivne metode.

Ostali relevantni podaci koji će predstavljati kvalitativnu karakteristiku ovog rada su: analitički pristup obradi dominantne literature, zaključivanje i sinteza sa poukama i porukama na osnovu elaboracije naučnih istraživanja.

STRUKTURA RADA

Master rad je napisan na 112 stranica formata A4, font Times Arial, sadrži 4 ilustracije i 133 izvora korišćene literature.

Strukturu rada čine: UVODNI DIO u kome je ispoštovana metodologija izrade master rada koja (Predmet istraživanja, Cilj istraživanja, Hipoteze na kojima se zasniva istraživanje, Metode koje su korišćene u istraživanju kao i Struktura rada). Osim Uvodnog dijela rad sadrži 4 dijela u kojima se razrađuje tematika informacionog društva i ekonomije znanja.

PRVI DIO rada pod naslovom INFORMACIONO DRUŠTVO na 14 stranica razrađuje tematiku informacionog društva kao komponentu društva zasnovanom na znanju kroz sljedeće naslove: Karakteristike informacionog društva, Informacione tehnologije i nastanak nove paradigme, internet, ekonomija informacija i ekonomija digitalnih dobara.

DRUGI DIO master rada – KONCEPT RAZVOJA EKONOMIJE ZNANJA na 40 stranica posvećuje tematice koncepta razvoja i stvaranja vrijednosti zasnovanom na znanju kroz sljedeće naslove: ekonomija znanja, holistički pristup u stvaranju vrijednosti u ekonomiji znanja, stvaranje vrijednosti preduzeća, preduzeća zasnovana na znanju, mrežna organizacija i radnici znanja.

TREĆI DIO RADA – UPRAVLJANJE ZNANJEM na 22 stranice rada posvećuje tematice mehanizama upravljanja znanjem počev od objašnjenja Šta je znanje u ekonomskoj teoriji pa nastavlja sa klasifikacijama Tipova znanja, nakon čega razrađuje prečutno i eksplicitno znanje, individualno i kolektivno znanje, znanje kao sposobnost djelanja, sposobnosti preduzeća da koristi i primjeni znanje kroz organizacione rutine, tipovi sposobnosti preduzeća (dinamičke sposobnosti, tehnološke i upravljačke sposobnosti, ključne kompetencije).

ČETVRTI DIO master rada posvećen je ORGANIZACIJAMA ZNANJA . Ovaj dio napisan je na 20 strana i ima jednu ilustraciju. Naslov Stvaranje znanja organizacije uključuje procese koji omogućavaju sticanje sposobnosti kolektivnog znanja kao ishod odgovarajućeg procesa organizacionog učenja. U tom smislu razrađuju se nivoi organizacionog učenja, profesionalno-birokratska struktura preduzeća, mehanističko-birokratski model organizacije, profesionalna adhokratija i implicitno individualno znanje, "J-model" preduzeća i ukorijenjeno znanje, upravljanje znanjem i korporativna memorija i koraci u upravljanju znanjem

Nakon toga u radu je izведен Zaključak i dat spisak korišćene Literature.